

הדלקת נרות: 18:25

צאת שבת: 19:35

מוצ"ש לר"ת: 20:22

הזמנים לפי אופק ירושלים

שבת
שלום!

ביתנו החדש

ארגון לשלום בית וחנוך ילדים, בראשות הרה"ג אבנר קוזאס שליט"א

ביחד

זיווג שני - גישור והפקת לקחים

ברור לכולנו שזיווג שני מורכב הרבה יותר מזיווג ראשון. כאן הדף כבר 'לא חלקי', לשניהם יש משקעים ומרידות מהמערכת הקודמת וכל אחד מהם בא עם 'התבילה' שלו. לכן עלינו להיות זהירים ולא לקבל כל הצהרה והסבר כמובן מאליו.

הצהרה עליו לעשות שעורי בית מקיפים עוד לפני חובה עלינו לעשות שעורי בית מקיפים עוד לפני הפגישות עצמם, ובמשך הפגישות עלינו לבדוק את התנאים שאספנו לאור דבריו של המועמד. אסור לנו לשכוח שהנטייה הטבעית של הגרוש או הגרושה לתלות את סיבת הגירושין בצד השני ולזרוק עליו את 'התיק'. לכן, אם נאמר לנו שהגירושין היו מסיבה כזו או אחרת, אל לנו לקבל את הדברים ולהאמין להם לגמרי, אלא עלינו לבדוק. כמובן שהדבר שונה בנישואי אלמן או אלמנה, מפיין שהפרידה נכפתה עליהם שלא מרצון.

גורם נוסף שיכול להטעות את שיקול הדעת הוא הבדידות הארוכה והקשיים שנובעים ממנה. השאיפה להסתדר ולהקים בית היא שאיפה מצוינת, אבל אסור להיות רבות יותר ולאורך תקופה ארוכה יותר מאשר בגלל זה להעלים עין מבעיות שיש לצד השני, ואין להתחתן בכל מחיר! כמובן, שבזיווג שני יש להתפשר על דברים מסוימים מפיין שגם אנו באים עם קשיים כאלו ואחרים למערכת הנישואין החדשה וגם ההיצע והאופציות הן מועטות. הפגישות בזיווג שני צריכות להיות רבות יותר ולאורך תקופה ארוכה יותר מאשר פגישות בזיווג ראשון, כי מטבעם של דברים צריכים להיות יותר זהירים בהחלטות. אם אמרנו בתחילת חוברת זו שצריך להפעיל יותר את השכל מאשר הרגש, אז כאן הדבר חשוב שבעתיים. לכן צריך להיזהר עד כמה שניתן לא להתקשר רגשית עד שהשכל יאמר כן!

אם נכוונו במערכת הנישואין הקודמת מהתנהגות שלילית שהתבטאה בחוצפה גדולה, אלימות, או בגידה, עלינו לנהוג כאנשים מנוסים ולבחור בן זוג שיהיה רחוק מדברים אלו, ובעל אופי שונה מכן הזוג הקודם. כעת אנחנו מפוקחים יותר ותמימים פחות. האינטואיציה שלנו צריכה להיות מאד דומיננטית בפגישות אלו. מומלץ מאד, לקבל ליווי של יועץ נישואין מקצועי לפני חידוש קשר (וזאת למרות שרוב פלוני אמר שאפשר לחזור ושאיין יותר בעיה). צריך לערוך פגישות משולשות, לדון בבעיות שהיו במערכות הקודמות ובגורמים להן, ללבן יחד, ולהגיע למסקנות ותובנות מוצקות, כדי שהמצבים הקודמים לא יחזרו על עצמם. הדבר הטוב ביותר עבור בני זוג שהתגרשו הוא להחזיר את הגרושה. אבל גם כאן נדרשת זהירות רבה, מפיין שהם היו נשואים וכבר היתה רגילות מסוימת ביניהם, אז המצב יכול חלילה לחזור לקדמותו ולהיות אף גרוע יותר. לכן, אין להיכנע לתחנונים של אחד הצדדים או ללחץ של הילדים, אלא עלינו לבדוק את החזרה בכובד ראש.

יכול להיות שזוג התגרש כתוצאה מבעיה שלא טופלה באופן מקצועי, כגון התמכרות להימורים, לאלכוהול או לסמים, או אלימות פיזית או מילולית וכד'. וכעת, אחרי הגירושין, טוען המועמד שהוא טיפל בזה, ושהוא השתנה, והכל כבר מאחורינו. אין להאמין להבטחות כאלה אלא רק בהצגת מסמכים של טיפול מקצועי, שיחה עם המטפל, או בירור מקיף עם הרופאים והצוות המקצועי שליווה את המועמד.

נוסיף עוד ונאמר שלא מיותר לברר אצל חברים האם הוא שינה את התנהגותו או חלילה חזר לסורו. בבירורים המקדימים יש לברר את מקום מגוריו של המועמד/ת, מהו סדר יומו, עבודתו, השכלתו, ומקורות הפרנסה העיקריים והנוספים שלו.

פרשת השבוע

ראש השנה

"אתם נצבים היום פלכם לפני ה' אלקיכם ראשיכם שבטיכם זקניכם ושריכם כל איש ישראֵל. טפכם נשיכם ונרדף אשר בקרב מחניף מחטב עציף עד שאב מימך" - פרשת נצבים תופיע תמיד לפני ראש השנה. ויש מספר רמזים לדבר:

אתם נצבים - כשעומדים למשפט צריך לעמוד לפני הדיין. שנאמר "ועמדו לפני האנשים אשר להם הריב". כולם מתייצבים ועומדים למשפט לפני הקב"ה כמו שנאמר "כל באי העולם עוברין לפני כבני מרון".

היום - המילה היום רומזת על ראש השנה, ונלמדת מספר איוב שנאמר (איוב א' ו'): "וינהי היום ויבאו בני האלקים להתייצב על ה' ויבוא גם השטן בתוכם". איזהו יום שבו כל המקטרגים ובראשם השטן סובבים את כסא הכבוד? הווה אומר זהו ראש השנה. גם חכמים שתיקנו לנו את התפילה תיקנו לומר אחרי תקיעות שופר: "היום הרת עולם היום יעמיד למשפט כל יצורי עולם".

לפני ה' אלקיכם - המשפט הוא לפני מלך מלכי המלכים הקב"ה, כמו שהיה משפטו של אדם הראשון. אמרנו קודם את מאמר התפילה היום הרת עולם. הרת מלשון הריון. ומי נולד מההיריון הזה? אדם הראשון. שנאמר "וייצר ה' אלקים את האדם עפר מן האדמה". העולם התחיל להבראות ב - כה' באלול והיה היום הראשון בשבוע. ולאחר ששה ימים נברא אדם הראשון שהוא א' בתשרי שהוא ראש השנה. ובו ביום אכל מעץ הדעת ובו ביום נשפט. לכן תיקנו חז"ל לומר: 'היום יעמיד במשפט כל יצורי עולם'. והשופט היחידי היה הקב"ה.

הגמרא שואלת מלך וציבור מי נכנס ראשון לדין? ועונה הגמרא: שהמלך הוא הראשון. וכל כך למה? עונה הגמרא שני תירוצים:

א. לא יפה להשאר את המלך לחכות בחוץ - כלומר ברור הדבר שזה לא יפה שהמלך ימתין בחדר המתנה הרבה זמן. מכאן למדנו שכל שאדם חשוב יותר הוא נידון ראשון, והסיכוי להניצל מהדין גדול יותר. לכן בפרשתנו הדירוג מתחיל המגדול אל הקטן. בהתחלה ראשיכם שיבטכם ובסוף שאוב המים וחוטב העצים.

מכאן לימוד גדול לנו להשתדל ולהיות אדם כללי שרבים זקוקים לו כמו המלך, ולזכות בדין. ב. מקמי דליפוש חרון אף, כלומר, לפני שיתרבה חרון האף. מכיון שהוא נכנס ראשון עדיין לא נשמעו כל כך הרבה עבירות בבית הדין, וממילא מידת הדין לא כל כך מתוחה. שאם היה נכנס בסוף לאחר כל שמיעת העוונות מידת הדין היתה מתוחה מאד ויכול להיות שהיה ניוזק.

רמז נוסף לראש השנה 'נצבים היום פלכם'. המשנה (ראש השנה א' ב') אומרת שבראש השנה כל באי עולם עוברין לפני כני מרון (כבשים של בית מרון שעוברים אחד אחד), וכולם נסקרים בסקירה אחת, זאת אומרת שמהלך הדין הוא שכולם נסקרים בפעם אחת וכל אחד לחוד. זה מה שכתוב אצלנו נצבים היום כולכם - בסקירה אחת, ואחר כך ראשיכם שבטכם וכו' שכל אחד לחוד.

"ותראו את שקוציהם ואת גלליהם עץ ונאבן פסוף ונקה אשר עמהם" (כט' טז'). הפסוק מדבר כאן על ענין עבודה זרה שיש איסור חמור בעבודתה. יש כאן גם הדרגה בפסוק. שמעתי מפי הגאון הצדיק רבי שלום שברון זצ"ל שמתואר בפסוק זה תהליך התדרדרותו של האדם בחטאים.

בהתחלה הוא רואה בעבירה שיקוצים. שזה דחיה מוחלטת עד כדי סלידה. אחר ששנה בדבר נעשה לו גילולים, מלשון גללים, שמהם אפשר להפיק פחמים ולדשן את האדמה. אם המשיך לחטוא נעשה לו עץ, שהוא דבר חשוב שעושים ממנו רהיטים וכו', ואחר כך נדמה בעיניו אבן, שבונים ממנה בניינים. המשיך לחטוא וכבר נהיה לו ככסף, מלשון כיסופים והשתוקקות. ולבסוף העבירה היא כמו זהב, זהב - זה הב, ורצה בכך כתכשיטים ויהלומים. בסופו של דבר נאמר 'אשר עמהם' והוא הופך להיות חלק מן העבירה.

ובאמת זהו מאמר חז"ל בגמרא: 'עבר אדם עבירה ושנה בה, הותרה לו. שואלת הגמרא: הותרה לו? אלא נעשית לו כהיתר. כך הוא דרכו של היצר הרע, בהתחלה אדם מזדעזע שהוא עשה עבירה אחר כך בהמשך הוא משלים עם זה ובסוף כשהוא ממשיך לחטוא הוא אומר את הדבר הזה מותר לעשות.

שבת שלום ושנה טובה
אבנר קוזאס

כמה עניים התארחו בסעודת ראש השנה אצל עשיר קמצן,
אשת העשיר דאגה לבעלה והגישה לו רבע עוף,
ואילו 45 עניים הגישה רבע עוף אחד לכולם.
כשהגיעה שעת המנחה, שאל העשיר: מה השעה?
ענו העניים: אצלך רבע לאחד, ואצלנו רבע לארבע...

בדיחה

תקשורת עם ילדים

כיום התקשורת של ההורים עם הילדים לוקה בחסר ממספר סיבות: צוק העיתים, קשיי הפרנסה, הורים מתבגרים... ונוסיף לכך שהיום ישנם כאמור מכשירים סלולריים, שלקחו לנו את הזמן של התקשורת עם הילדים.

לדוגמא: אמא דיברה בטלפון עם החברה, והילד שלה שלומד בכיתה ד' חזר מהלימודים. שלום אמרה לו אמא והמשיכה לשוחח בטלפון. לאחר כרבע שעה הוא ניסה שוב: אמא, והיא אמרה לו: אני מדברת... לאחר כחצי שעה הוא איבד את הסבלנות ואמר לה: אמא, אני רוצה לדבר איתך... היא אמרה לחברה: חכי רגע, פנתה אל הילד ואמרה לו: אתה חצוף, אין לך כיבוד אב ואם, אמא בטלפון, ואתה מפריע, אתה ילד חצוף...

קוראים יקרים, מה דעתכם, האם הילד חצוף, או שאמא שלו לא בסדר? התשובה לכך ברורה. אמא יקרה - האם לילד שצריך את אמא, קוראים ילד חצוף?

וחוץ מזה, מה חשוב לך יותר, שיחת הטלפון או הילד? אם אמא רוצה לדבר בלי הפסקה, אולי עדיף שתישאר רווקה, ואף אחד לא יפריע לה לדבר.

אבל אני בשיחה, טענה האמא. אז מה אם את בשיחה, תאמרי לחברה ציפי, הילד חזר מהלימודים, אחזור אליך בעוד שעה. מדוע קשה לומר משפט כזה, מה הבעיה לשחרר את החברה, ולהתפנות לילד? אמא יקרה, קחי את הילד, חבקי אותו ותאמרי לו: כל כך התגעגעתי אליך, כמה שאני אוהבת אותך, ספר לי איך היה בלימודים היום. כמה הילד זקוק לחיבוק חם של אמא, ולהתייחסות ולהתעניינות לאחר שחזר הביתה מהרחוב הקר והמנוכר.

דוגמאות כאלה של דחיית הילדים מפני העיסוקים של ההורים נפוצות מאד, וקורות באלפי בתים. זה לא נובע מרעות, אלא מחוסר שימת לב והיסחפות אחרי המדיה והתקשורת.

ילד שלא מקבל תקשורת חיובית מההורים בבית, מחפש אותה ברחוב. והתוצאה, שהילד הופך להיות ילד רחוב. אוי להם להורים, אם הילד שלהם הופך להיות ילד רחוב, כבר לא צריך את הגהינום שם, כי הגהינום מגיע הביתה. ואם זו בת שנשרה, אז האמא לא מפסיקה לבכות ביום ובלילה. ואחרי זה, ההורים שואלים: 'איפה טעינו?'

זו הטעות! הם לא נתנו לילדים את תשומת הלב שהם זקוקים לה בבית, והיו מכורים לרצונות ולחדשות ולמדיה.

סיפור לשבת

הרב שלמה אליעזר אלפנדרי זצ"ל

בעיר דמשק התוודע רבינו לגאון ר' יצחק אבולעפיה, שהיה תלמיד חכם משכמו ומעלה אשר כל התורה הייתה ערוכה לפניו. נוהג היה לבוא לביתו של הרב אבולעפיה לעיתים מזומנות, ושני הרבנים עסקו בפלפול דאורייתא שעות ארוכות. כל אחד מהם הכיר בגדולתו של חברו. כאשר חלה ר' יצחק אבולעפיה במחלה קשה מאוד, ולא יכל היה לזוז ממקומו או לדבר. הרופאים שבדקו את הרב כבר כמעט אמרו נואש לחייו. כשהגיע הדבר לאוזניו של רבינו, מיהר לבקר את חברו ולדרוש בשלומו. כשכנס לחדר, פתח ואמר: "חכם יצחק, הנני מבטיחך שיקום מחולי זה, אבל רק אם יאמין בכוח הבטחתך, ובאותו כוח יקום ויתחזק ויהיה בריא". ענה ר' יצחק במאמצים עילאיים: "אמן" בכוונה גדולה. ואכן, לא אחרה להתקיים ברכתו של הצדיק, ולאחר כמה ימים קם ר' יצחק מחוליו הכבד והסתובב כאחד האדם.

הרופאים לא ידעו את נפשם מרוב השתוממות ופליאה, כיצד קם אדם זה מערש דווי וצועד כאחד האדם? ימים מספר לאחר מכן יצא קול בעיר, כי אחד ממקורביו של ר' יצחק נפל למשכב ונפטר לבית-עולמו. כיוון שאותו אדם גר בשכונת לרבינו, הלך ללוותו בדרכו האחרונה, וגם הרב יצחק אבולעפיה, שהיה קרובו, הלך לגמול חסד של אמת. בעת לכתם סיפר ר' יצחק לר' שלמה: "כאשר באת לביתי והבטחת לי, כי אקום מובל מבית-לתי - האמנתי לדבריך בלב שלם. אותה שעה הנפטר, שעתה קובל לבית-קברות, היה בביתי ומילא פיו צחוק, פנה לאחד הנוכחים ואמר: "וכי סבור ר' שלמה אליעזר, כי כוחו רב כל כך? ר' יצחק חולה אנוש ודבר לא יקימו ממיטתו". "והנה, קמתי ממיטת חוליי ודבריך קמו והיו. ואילו אותו אדם נענש על זלוולו בדברי חכמים ונפטר בדמי ימיו". שמע ר' שלמה את דבריו המופלאים של ר' יצחק אבולעפיה, וביקשו לשומרים כמוסים עימו, לבל יפורסמו באוזני המוני העם.

פעם אחת בא אדם לשאול בעצתו של הרב אודות חלום מעורר תמיחה, עוד בטרם פנה לרב להציע את ספקותיו, פתח הרב ואמר: "הנה בעל החלומות הלזה בא. אבל אל תירא ואל תחת", ולאחר מכן פתר לו את החלום בטרם סיפר לו את החלום. מלא הערצה ופליאה לרב שב היהודי לביתו.

בשנת ה'תרע"ד רבינו הגיע לדור בעיר צפת תובב"א. אותו זמן היה תחילת מלחמת העולם הראשונה בין התורכים הגרמנים והאנגלים ועוד מדינות. הייתה לו שכנה אשכנזייה, שהייתה אלמנה ועובדת אצלו בחינם, חצי יום הייתה עובדת במקום אחר ומזה הייתה מתפרנסת, וחצי יום הייתה עובדת אצל הרב, והיא סיפרה לשכנים נפלאות ממה שראתה ושמעה. באותו זמן של המלחמה היה בארץ מחסור במזון, וכמה נפטרו ברעב, וגם נפט לא השיגו. לרבינו היה בקבוק נפט, והייתה לו מנורה קטנה מס' 9, ובזה היה מסתפק ולומד.

כאשר הגיע חג הפסח, פנתה אליו השכנה ואמרה: "אדוני הרב, אני אביא מביתי מנורה גדולה יותר מס' 1 עבור ליל הסדר". ענה הרב: "תודה רבה, אבל המנורה הקטנה מספיקה לי". באותו הזמן לא היה חשמל בארץ, וסיפרה האלמנה פלא, שראתה שביליל הסדר כיצד אותה מנורה הקטנה האירה לא רק את כל הבית באור יקר, אלא אור זה פרץ ואף זרח בכל הסביבה, והרגישה שמדובר באור רוחני.

עוד סיפרה: פעם אחת קצב ספרדי בצפת קנה שור גדול מהערבים בחמישים דינרי זהב, והביאו לשחיטה. השוחטים היו כולם אשכנזים, וגם הרב המשגיח על השחיטה היה אשכנזי. לאחר ששחטו את השור היה כשר, אבל כשפתחו את מוח השור, היתה בו שאלה, ולאחר שקלא וטריא בין הרב והשוחטים קבעו שהשור טרף, והקצב אשר שמע את זה התחיל לצעוק: "אוי ואבוי לי", כי העולם חשך בעדו שהפסיד את כל הוננו. אבל תיכף נזכר, שיש בעיר צפת חכם ספרדי שבא מקושטא הלא הוא רבינו, אמר בלבו: "אני אלך אצלו, ומה שיאמר לי- אני מקבל באהבה". עזב את כולם ורץ לביתו של הרב, הצדיק ראה מרחוק, איך רץ היהודי הזה, מיד הוציא את ראשו מן החלון וצעק לו: "אל תדאג יהודי, השור כשר והכל בסדר, לך תגיד להם, שיבואו אצלי לעיין בהלכה". והוא השתומם- "מהיכן ידע הרב שאני אבוא אצלו בעניין השור?". אמר לו הרב עוד פעם: "אל תסתפק במה שאמרתי לך, אלא תביא אותם אלי מהר", וכשבאו לרבינו כיבד אותם בסבר פנים יפות, ושאלו אותו, והראה להם את הפסק של ההיתר של פוסקים מסוימים, ומצאו שדבריו נכונים והודו לו, ומאותו יום שימשוהו הרבה.

(עיין חמד)

להזמנת הרב להרצאות וכנסים

ניתן ליצור קשר בטלפון
1599-59-59-39

קו ההלכה הספרדי הארצי

3030 * | 073-7-860-860

רב קווי | בעלות שיחה רגילה

2 שלוחה

מענה טלפוני לשאלות בענייני שלום בית וחינוך ילדים, עם יועצים מומחים ש"י הרב **אבנר קוואס** שליט"א
בין השעות 09:00-23:00

1 שלוחה

מענה טלפוני לשאלות בהלכה שעי"י מורי הוראה הפוסקים ע"פ פסקי מרן הגר"ע יוסף זצוק"ל, בנשיאות חבר מועצת חכמי התורה הגאון הגדול הרב דוד יוסף שליט"א
24 שעות ביממה רצוף

שיעורים בפרשת שבוע מטובי המרצים בשלוחה 5